

Časopis pro pěstování matematiky

Vítěslav Jozífek

Odešel doc. Josef Holubář

Časopis pro pěstování matematiky, Vol. 95 (1970), No. 4, 435--436

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/108334>

Terms of use:

© Institute of Mathematics AS CR, 1970

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

ZPRÁVY

ODEŠEL DOC. JOSEF HOLUBÁŘ

VÍTĚSLAV JOZÍFEK, Praha

Dne 5. ledna 1970 zemřel těsně před dovršením svých 75 let doc. JOSEF HOLUBÁŘ. Narodil se ve Skutči 24. ledna 1895.

V jeho životě můžeme sledovat celkem tři stadia jeho činnosti. Jsou to nejdříve léta zrání a příprav, doba působení na středních školách v Pardubicích, v Turnově a v Praze XII – Na Smetánce. Profesor Holubář promýšlí v té době úlohu učitele matematiky a deskriptivní geometrie i své pojetí výchovy v obou předmětech, které bylo u nás na tehdejší dobu revoluční, shodné s pojetím ve vyspělých státech. Své názory uveřejňuje v Rozhledech matematicko-přírodovědných a v metodické části Časopisu pro pěstování matematiky a fyziky. Po příchodu do Prahy v r. 1936 navazuje hlubší styky s předními odbornými pracovníky, připravuje pozdější svá pojednání a v letech druhé světové války se svými spolupracovníky v komisi pro školské otázky při Jednotě čs. matematiků a fyziků novou náplň středoškolské matematiky pro poválečná léta.

V roce 1945 byl jmenován zemským školním inspektorem. V této činnosti se nenechává spoutat úředními povinnostmi, ale prosazuje svá pojetí výchovy, sjednocuje a zvyšuje úroveň vyučování matematiky a deskriptivní geometrie na středních školách v Čechách. Má k tomu nejlepší předpoklady i osobní. Je především kritický k sobě, má přátelský způsob jednání, ochotu poskytnout nezištně osobní pomoc všem, kteří to myslí vážně se svým posláním učitele a z předchozí doby svého působení i promyšlenou ideu výchovy.

V této době nastává jeho druhé pracovní stadium, doba rozsáhlé a všestranné činnosti jednoho z předních, a ve své generaci snad nejlepšího metodika matematiky. Je členem komisi pro přípravu osnov na školách druhého cyklu, v r. 1947 vydává přepracovanou „*Geometrii pro 5. třídu reálných gymnasií*“ v novém pojetí, potom v „*Cestě k vědění*“ brzy po sobě jdoucí dvě pojednání, a to „*O metodách rovinných konstrukcí*“ a „*O rovinných konstrukcích odvozených z prostorových útvarů*“. V nich ukazuje v naprosto přesném vyjádření jak je možno prohloubit látku v podstatě středoškolskou.

Po politické a správní reformě školské soustavy působí krátkou dobu v Houštkce jako profesor ve státních kursech pro přípravu pracujících na vysoké školy a hned

potom přechází na pedagogickou fakultu Karlovy university, kde získává hodnost docenta.

Byl to šťastný postup pro jeho mnohostrannou činnost, neboť zde může uplatnit své zkušenosti a dělit se o ně nerušen úředními záležitostmi. S tehdejší doc. KAHUDOU buduje ústav pro školní praxi, je členem redakce časopisu Matematika a fyzika, později pojmenovaného Matematika ve škole, v němž se téměř v každém čísle objevují jeho články ukazující řešení úloh, zvláště z geometrie, z nového plánu učiva, v novém pojetí, ve vzorně přesné dikci, jejímž byl skutečně mistrem.

V této době je vedle autorského zpracování rozsáhlých partií „*Matematiky pro gymnasia*“ a hlavního autorství „*Algebry pro 9. až 11. postupný ročník*“ a příslušného „*Metodického průvodce*“, také autorem několika metodicko-odborných pojednání, z nichž si připomeňme zvláště závažné „*Metodické poznámky k některým partiím algebry*“ vydané v roce 1952.

Je velmi pečlivým recenzentem Bradisovy „*Metodiky vyučování matematice na střední škole*“ a také později vyšlé knihy A. J. Ostrovského „*Populární výklad deskriptivní geometrie*“. Docentu Holubáři neušla v této a ani v pozdější redakční činnosti ani nejmenší nepřesnost a schválil-li rukopis, znamenalo to bezpečně přesnou práci. V roce 1952 přechází do Matematického ústavu ČSAV, kde pracuje jako vědecký pracovník, zpočátku v elementární matematice, v Matematické olympiádě a později v redakci dvou časopisů vydávaných ústavem. Kromě toho přednáší na Karlově universitě metodiku matematiky pro posluchače přírodovědecké fakulty. Je členem Ústředního výboru Matematické olympiády, jedno období místopředsedou Jednoty čs. matematiků a fyziků a delší dobu členem jejího Ústředního výboru.

Je těžko si představit rozsáhlejší činnost prováděnou s neobyčejnou pečlivostí a zodpovědností. Později se věnuje hlavně redakční činnosti a přenechává širší veřejnou činnost mladší generaci, i když to zdaleka neznamena odchod z bojiště.

V roce 1964 odchází doc. J. Holubář do důchodu. Byl až do posledních let svého života v plné svěžesti duševní obdivované všemi jeho mladšími spolupracovníky. Doc. Holubář pocházel z malých poměrů. Osud ho nutil zaplatit za každý úspěch, za rodinné i osobní štěstí neúměrně vysokou daň. Přesto nezahořkl, své starosti si ponechával pro sebe a pro společnost měl vždy pěkný a milý úsměv. Nám, mladším spolupracovníkům, nikdy neodmítl žádnou pomoc. Byl znám jako tichý, upřímný a charakterní člověk.

Jak tiše žil, tak i tiše odešel. Vyoral hlubokou brázdou v metodice matematiky a zapsal se, jak jen člověk může, do historie středních škol, zvláště v období 1945 až 1948. Čest jeho památce.